

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Karly Cháberové a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Dany Černé v právní věci žalobce: **LACHANT HOLDING s.r.o.**, se sídlem Praha 6 – Ruzyně, Vlastina 889/23, IČ: 28427271, zastoupen Mgr. Jakubem Oniskem, advokátem, se sídlem Anny Letenské 7, Praha 2 proti žalovanému: **Rozhodčí orgán Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky**, se sídlem Praha 3, Orlická 2020/4, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2012, Ag.č. RO/5465,5466/12/Vj, sp.zn.: S-SP-VZP-12-00406051-A9H8 ze dne 19. 12. 2012,

t a k t o:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal u Městského soudu v Praze žalobu, kterou se domáhal přezkoumání, rozhodnutí Rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR (dále jen Rozhodčí orgán VZP) ze dne 19.12.2012, Ag. č.: RO/5465, 5466/12/Vj, sp.zn.: S-SP-VZP-12-00406051-A9H8, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti platebním výměrům ze dne 24.10.2012, č. 4141201348 o uložení povinnosti zaplatit dlužné pojistné ve výši 30.375,- Kč, a č. 2141201944 na penále ve výši 3.149,- Kč, vydaným Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky, Regionální pobočkou pro hlavní město Prahu a Středočeský kraj (dále jen VZP ČR).

V daném případě se dlužné pojistné týkalo plateb, které žalobce měl zaplatit za jednatele společnosti. Žalobce uvedl, že pan G. byl zařazen v registru pojištěnců VZP ČR jako zaměstnanec do 31.12.2011. V tomto registru však nebyl zařazen z důvodu výkonu funkce statutárního orgánu, ale z důvodu existence pracovního poměru k žalobci. Žalobce

pana G. svého zaměstnance zpětně odhlásil na základě společného prohlášení, a to dne 15.2.2012 ke dni 31.12.2010. Toto odhlášení zdůvodnil tím, že pracovní smlouva uzavřená mezi ním a panem G. byla neplatná. Neplatnost pracovní smlouvy žalobce dovozoval ze skutečnosti, že sjednaným druhem práce byla funkce jednatele, tedy statutárního orgánu. Funkce jednatele ve společnosti s ručením omezeným přitom nemůže být vykonávána v pracovním poměru. Takový právní úkon je v režimu nového zákoníku práce, tj. zákona č. 262/2006 Sb., považován za platný, pokud se ten, kdo je takovým úkonem dotčen, neplatnosti právního úkonu nedovolá. Žalobce předložil při odhlášení pana G. doklad, ze kterého vyplývá, že jmenovaný neplatnost pracovní smlouvy uplatnil, a to v lednu 2012. Okamžikem uplatnění neplatnosti pracovní smlouvy u žalobce se stala pracovní smlouva neplatnou. Neplatnost, a to i relativní vždy působí s účinky ex tunc. Na pracovní poměr mezi žalobcem a panem G. se tedy hledí jako by vůbec nevznikl. Pokud nevznikl pracovní poměr, nemohl vzniknout ani pojistný vztah a ani nárok VZP ČR na doplatek na pojistném. Plnění poskytnuté na základě neplatného právního úkonu si strany navzájem vrátily. Jednatel tedy od žalobce neobdržel žádné plnění, z něhož by mu vyplývala účast na zdravotním pojištění.

Žalobce namítl, že žalovaný se touto skutečností při svém rozhodnutí nezabýval, ačkoliv povinnost vrátit bezdůvodné obohacení byla výslovně upravena ve společném prohlášení žalobce a jeho jednatele. Dle názoru žalobce není správný názor žalovaného, že částky přiznané pracovní smlouvou je nutné považovat za odměnu za výkon funkce jednatele, která zakládá účast pana G. na veřejném zdravotním pojištění. Mzda přiznaná neplatnou pracovní smlouvou nemůže být považována za odměnu za výkon funkce jednatele žalobce. Vztah mezi společností a statutárním orgánem tedy i úprava odměny jednatele může být upraven výhradně smlouvou o výkonu funkce a nikoliv pracovní smlouvou (§ 66 odst. 2 obchodního zákoníku). Taková smlouva však k její platnosti vyžaduje kromě písemné formy i schválení valnou hromadou společnosti. Pokud žalovaný vycházel z ustanovení § 6 zákona o dani z příjmu, toto ustanovení na daný případ dle žalobce nelze uplatnit. Jmenovaný neměl v období od října 2011 do prosince 2011 příjem ze závislé činnosti, žalobci tudíž žádná zákonná povinnost hradit za jmenovaného pojistné na veřejné zdravotní pojištění nevznikla. Nevznikla-li žalobci povinnost hradit pojistné, nemohla vzniknout ani povinnost platit penále. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud zrušil jak druhostupňové rozhodnutí žalovaného o zamítnutí odvolání, tak oba prvostupňové platební výměry a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že platební výměry byly vydány na základě výsledků dokladové kontroly plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění, při které bylo zjištěno, že žalobce jako plátce nehradil pojistné za měsíce 10/2011-12/2011 za zaměstnance pana G. ve stanovených termínech a výši. Žalovaný ve vyjádření popsal průběh kontroly včetně rozhodování o námitkách podaných do kontrolního protokolu a průběh správního řízení a s odkazem na příslušná ustanovení zákona č. 592/1992 Sb. o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 592/1992 Sb.) uvedl, že pro účast na zdravotním pojištění platí i pro jednatele společnosti s ručením omezeným obecná pravidla. Je tedy podstatné, že jednatele společnosti s ručením omezeným plyne příjem za práci pro společnost podle § 6 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 586/1992 Sb.) bez ohledu na charakter tohoto příjmu. Žalovaný dále uvedl, že dle § 5 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 48/1997 Sb.) se pro účely zdravotního pojištění považuje za zaměstnance fyzická osoba, které plynou nebo by měly plynout příjmy ze závislé činnosti nebo funkčních požitků podle zákona č. 586/1992 Sb. s výjimkami, které jednatele společnosti s ručením

omezeným nezahrnují. K tvrzení žalobce o relativní neplatnosti pracovní smlouvy z důvodu druhu vykonávané práce žalovaný uvedl, že tyto otázky nejsou pro účely odvodu pojistného relevantní. Za den nástupu se považuje den, kdy začala být vykonávána práce, na jejímž základě plynou příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků. Za den ukončení zaměstnání se považuje den ukončení výkonu práce. Žalobce přihlásil pana G. k odvodu pojistného od 1.9.2008 do 31.12.2011. Vedl jeho mzdový list, na kterém byl jednoznačně stanoven vyměřovací základ pro odvod pojistného za rok 2011. Pan M. G. měl příjem ze závislé činnosti ve smyslu § 6 zákona č. 586/1992 Sb., a proto byl do dne 31.12.2011 zařazen v registru pojištěnců VZP ČR jako zaměstnanec a plátce měl zákonnou povinnost odvádět za něho pojistné. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Ve správním spise, který byl soudu předložen, je založena zpráva o výsledku kontroly plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění a dodržování ostatních povinností plátce pojistného, která byla provedena pracovníky VZP ČR. Kontrola byla provedena ve dnech 15.5. a 6.6.2012 a týkala se období od 14.1.2011 do 2.6.2012 (doklady) a od 1.11.2011 do 2.6.2012 (vyúčtování). Ve zprávě o kontrole je dále uvedeno, že předchozí kontrola byla provedena dne 30.10.2011 (KV6-5301-2011). Ve zprávě o kontrole je k plnění oznamovací povinnosti plátce uvedeno, že v kontrolovaném období byl u plátce přihlášen pojištěnec M. G. do 31.12.2011. Na základě prohlášení jednatelů jmenovaného plátce zpětně odhlásil svého zaměstnance k 31.12.2010 s argumentací, že pracovní smlouva je neplatná. Ve zprávě o kontrole je odkázáno na ustanovení § 5 zákona č. 48/1997 Sb. a z hlediska plnění oznamovací povinnosti je v ní uvedeno, že plátce přihlásil k veřejnému zdravotnímu pojištění jmenovaného a ke kontrole předložil mzdový list za rok 2011. Dále je ve zprávě o kontrole uvedeno, že bylo zjištěno, že plátce nehradil v části kontrolovaného období v rozporu s § 5 zákona č. 592/1992 Sb. měsíční pojistné, a to dle přiloženého vyúčtování. Dlužné pojistné je plátce povinen doplatit a VZP ČR je povinna dlužnou částku vymáhat a to včetně penále. Podle přiloženého vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění nebylo za měsíce říjen až prosinec 2011 uhrazeno pojistné s tím, že dluh na pojistném činí 30.375,- Kč, penále pak 3.149,- Kč. Závěrečný protokol ke zprávě o výsledku kontroly byl projednán dne 6.6.2012 se zástupkyní žalobce. Proti tomuto protokolu podal plátce námitky a dne 22.2.2012 VZP ČR předložil společně prohlášení, ve kterém M. G. jako jednatel a společnost zastoupena jednatelem M. G. prohlašují, že M. G. uplatnil neplatnost pracovního poměru s tím, že pracovní smlouva byla uzavřena dne 1.5.2008 a na jejím základě měl jednatel vykonávat pro společnost činnost jednatele. V tomto prohlášení je také uvedeno, že z neplatné pracovní smlouvy nepřísluší jednateři žádné plnění a že plnění poskytnuté jednateři společností představuje bezdůvodné obohacení, které, není-li promlčeno, musí být vydáno v souladu s občanským zákoníkem. Téhož dne byla také doručena odhláška zaměstnance (jednatele) k 31.12.2010 a opravné přehledy o platbě pojistného za období od ledna do prosince 2011. Ve správním spise je rovněž založena zmiňovaná pracovní smlouva ze dne 1.5.2008.

Dne 4.9.2012 vydala VZP ČR oznámení o zahájení správního řízení ve věci porušení povinnosti stanovené v § 5 zákona č. 592/1992 Sb., ve kterém s odkazem na závěrečný protokol ke zprávě o výsledku kontroly uvedla, že plátcem nebylo pojistné řádně uhrazeno. Proti tomuto oznámení o zahájení správního řízení podala společnost námitky, ve kterých uplatnila obdobné argumenty jako v žalobě. Poté byly VZP ČR vydány prvostupňové platební výměry, a to platební výměr č. 4141201348, kterým byla plátci uložena povinnost podle § 15 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. zaplatit dlužné pojistné ve výši 30.375,- Kč a platební výměr č. 2141201944, kterým byla plátci uložena podle § 18 odst. 1 téhož zákona povinnost zaplatit penále ve výši 3.149,- Kč. Proti těmto platebním výměrům podala společnost odvolání s tím, že námitky týkající se dlužného pojistného jsou obdobné jako v podané žalobě. Pokud se

jedná o povinnost platit penále, zde nezákonnost platebního výměru ve správním řízení tak jako v žalobě žalobce dovozoval ze skutečnosti, že mu bylo nezákonně uloženo zaplatit dlužné pojistné.

O odvolání bylo rozhodnuto žalovaným tak, že se zamítá a platební výměry se potvrzují. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný zrekapituloval dosavadní průběh řízení a s odkazem na příslušná ustanovení zákonů č. 592/1992 Sb. a č. 48/1997 Sb. uzavřel, že kontrolou případu dospěl k závěru, že platební výměry byly vydány oprávněně a ve správné výši. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že pro účely veřejného zdravotního pojištění se jednatelé společnosti s ručením omezeným považují za zaměstnance v souladu s § 5 písm. a) zákona č. 48/1977 Sb. Podle tohoto ustanovení se pro účely zdravotního pojištění považuje za zaměstnance fyzická osoba, které plynou nebo by měly plynout příjmy ze závislé činnosti nebo funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů s výjimkami uvedenými v bodech 1 – 7 uvedeného ustanovení, které jednatele společností s ručením omezeným nezahrnují. Jednatelé společnosti s ručením omezeným funkci sice vykonávají na základě mandátní smlouvy podle obchodního zákoníku, ale vykonávají pro společnost práci, za kterou jsou touto společností odměňováni. Osoby vykonávající činnost mandátáře na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku se považují z hlediska zdravotního pojištění za osoby samostatně výdělečně činné, pokud však tato činnost není považována za zaměstnání podle § 5 písm. a) zákona o veřejném zdravotním pojištění a mandátní smlouva nebyla uzavřena v rámci jiné samostatné výdělečné činnosti. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný dále uvedl, že žalobce přihlásil pana G. k odvodu pojistného na veřejné zdravotní pojištění od 1. 9. 2008 do 31. 12. 2011, vedl mzdový list pana G., na kterém byl jednoznačně stanoven též vyměřovací základ pro odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění za celý rok 2011. Pan G. – jednatel žalobce měl příjem ze závislé činnosti ve smyslu § 6 zákona o daních z příjmů, a proto byl do dne 31. 12. 2011 zařazen v registru pojištěnců žalované jako zaměstnanec a žalobce měl povinnost hradit za něho pojistné na veřejné zdravotní pojištění.

Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterým je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). V daném případě soud rozhodl o věci bez jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem nevyjádřili ve stanovené lhůtě svůj nesouhlas (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:

Podle § 5 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb. pojištěnec je plátcem pojistného, pokud je zaměstnancem; za zaměstnance se pro účely zdravotního pojištění považuje fyzická osoba, které plynou nebo by měly plynout příjmy ze závislé činnosti nebo funkčních požitků podle zvláštního právního předpisu, s výjimkou vyjmenovaných osob, mezi nimiž není pozice jednatele společnosti s ručením omezeným uvedena.

Podle § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb. příjmy ze závislé činnosti jsou příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů společností s ručením omezeným a komanditistů komanditních společností, a to i když nejsou povinni při výkonu práce pro družstvo nebo společnost dbát příkazů plátce a příjmy za práci likvidátorů,

Podle § 3 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. vyměřovacím základem zaměstnance je úhrn příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním. Zúčtovaným příjmem se pro účely věty první rozumí plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popřípadě připsáno k jeho dobru anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance.

K názoru žalobce, že v daném případě nebyl povinen za jednatele platit pojistné, neboť pracovní smlouva byla neplatná a plnění jednatelem poskytnuté (vyplacené finanční prostředky) tento vrátil, je třeba uvést následující. S žalobcem lze souhlasit v tom, že v daném období, tj. v roce 2011, neměla být mezi společností s ručením omezeným a jejím jednatelem sjednána pracovní smlouva, pokud druhem sjednané práce měla být právě činnost jednatele, jako tomu bylo v tomto případě (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 11. 2011, sp. zn. 21 Cdo 3061/2010). Tato okolnost však není pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí právně významná.

Z pohledu pojistného na veřejné zdravotní pojištění není rozhodné, zda je v registru pojištěnců ve smyslu § 27 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. osoba přihlášená jako jednatel nebo zaměstnanec, a to minimálně od 1. 1. 2007 (novela zákona o veřejném zdravotním pojištění zákonem č. 189/2006 Sb.). Ohledně jednatelů společnosti s ručením omezeným, platí, že pokud tito i bez pracovněprávního vztahu vykonávají pro společnost práci a jsou za ni společností odměňováni příjmy zdaňovanými podle § 6 zákona o daních z příjmů, považují se ve smyslu § 5 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb. za zaměstnance. V tomto konkrétním případě byl jednatel žalobce přihlášen k odvodu pojistného na veřejné zdravotní pojištění od 1. 9. 2008 do 31. 12. 2011, žalobce vedl mzdový list jednatele, na kterém byl stanoven vyměřovací základ pro odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění. K námitce žalobce, že žalovaný i přes neplatnost pracovní smlouvy následně dovodil, že v takovém případě je nutné považovat částky přiznané pracovní smlouvou v podstatě za výkon funkce jednatele, soud uvádí, že žalobce např. v rámci námitkového řízení proti platebním výměrům nepředložil důkazy, které by prokazovaly, že pan G. vykonával svou funkci za jinou odměnu a vyměřovací základ by tedy měl být jiný. Pod pojem „zaměstnanec“ uvedený ve shora citovaném ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb. spadá i pozice M. G. a vyměřovacím základem je to, co mu bylo v souvislosti s výkonem funkce jednatele v daném období vyplaceno.

Soud se v této věci ztotožnil s názorem žalovaného, že námitky žalobce týkající se relativní neplatnosti pracovní smlouvy z důvodu druhu vykonávané práce nejsou pro účely odvodu pojistného na veřejné zdravotní pojištění relevantní (analogicky viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2016, č. j. 2 Ads 303/2015 – 27). Byla-li věc žalovaným posouzena z hlediska povinnosti zaplatit dlužné pojistné v souladu se zákonem, je třeba s ohledem na žalobní námitku jako na zákonné pohlížet i na rozhodnutí o povinnosti platit penále.

Protože soud v projednávané věci neshledal, že by žalovaný při vydání napadeného rozhodnutí porušil v žalobě označená ustanovení právních předpisů, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. března 2017

JUDr. Karla Cháberová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Beranová